

Szeretett Testvérek!

Jézus szavának egy különleges tulajdonságára mutat rá a felolvasott igeszakasz, még pedig arra, hogy Jézus szava megvilágítja az ember hibáit. Mintegy reflektorfénybe helyezi magát az embert. Az emberek különböző módokon reagálnak arra, ha a hibáikra felhívják a figyelmet. Vannak, akik tudomást sem vesznek róla, nem érdekli őket, vannak, akik támadásnak értékelik és ők maguk is visszatámadnak, és vannak olyanok, akik pedig hálásak, mert így tudnak korrigálni.

Jézus ezzel a példázattal a farizeusoknak, írástudóknak, papoknak mondja el, hogy mit, hogyan rontottak el. Persze a hibákat el lehet követni nem direkt módon, véletlenszerűen, és direkt módon is. Jézus nagyon is jól tudja, hogy a papok direkt tették azt amit tettek. Tehát nem arról van szó, hogy valamit elnéztek, vagy éppen tudatlanságból követték el a hibát, hanem arról, hogy szánt szándékkal. Ez a szándékosság az, ami súlyosbítja a tettet.

De hogy ezt jobban megértsük az egészet, had beszéljek arról, hogy a történetben mi mit jelent. Az a bizony valaki, aki a szőlőt ültette, bekerítette, prést ásott és tornyot épített, ez a valaki maga Isten. A szőlőskert maga Izrael, maga az egyház, amelyet Isten már az első emberpárral létrehozott. A gazda ember szolgái, akiket megvernek, megcsúfolnak és megölnék, ők a próféták, a gonosz szőlőművesek a nép vallási vezetői, a papok, a farizeusok és az írástudók. A gazda ember fia pedig maga a Megváltó.

A gazda ember a példázatban Isten, és ez azt jelenti, hogy az egyházat, az ő népét ő maga hozta létre, bekerítette, azaz védi, és óvja, és mindent úgy rendezett be a teremtett világban, hogy az egyházban a hívek meg tudják hozni/teremni a lelki értelemben vett jó gyümölcsöket. Nem kell különösebb dolgot tenni a kertel. A munkások úgy kapják meg művelésre ezt a kertet, hogy nem kell azzal különösebben semmit sem tenni, csak annyit, hogy gondozni kell azt. Ez olyan, mintha ma valaki odaállna elének, és azt mondaná, itt van egy jó menő, felfuttatott vállalkozás, nem a tied, de működtetheted, jól megélnél belőle. Azt gondolom ha egy ilyen ajánlatot kapnánk sokan közülünk örülnének neki. Ezt a szőlőskertet is lehet egy ilyen jól menő vállalkozásnak tekinteni. Milyen nehéz valamit létrehozni a nulláról? Milyen nehéz lehet odáig eljutni, hogy az a kert szép gyümölcsöket teremjen. Meg kell venni egy jó darab földet, be kell szerezni a szőlőoltványokat, föl kell ásni a kertet, el kell ültetni, hosszú időt várni, míg a szőlő termőre fordul, összekeresni annyi pénzt, hogy az infrastruktúrát kiépítsék hozzá. egy kerítést, a prést, a tornyot. Meg kell várni, hogy a szőlőskert termőre forduljon. Mindezt a szőlőműveseknek nem kellett megtenniük, végigszenvedniük. Megkapták a készet, csak gondozni kellett, megkapálni, metszeni, permetezni. Milyen nagyon dolog ez! Isten hoz létre dolgokat, nekünk pedig használnunk, élnünk kell benne és általa. A példázat azt mutatja, hogy az ember alapvetően nem teremt. Mi emberek legfeljebb Istentől kapunk szép és jól működő dolgokat. Ezt azért is jó, és fontos látni, hogy amit Istentől kapunk, úgymond használatra, azt megőrizzük. Használjuk de nem a mienk, nem mi hoztuk létre. A szőlőmunkások ott követték el a hibát, hogy azt hitték, Istent meg lehet fosztani a tulajdonlás jogát. Isten létrehozott jó, és hasznos dolgokat, de azt nem adja oda az embernek örökbe, hanem csak arra hogy gondozza és élvezze azoknak gyümölcsét. Azt mondjuk, hogy kaptunk egy szép földet, az a miénk és azt teszünk vele, amit akarunk. Azt mondjuk, kaptunk családot és azt gondoljuk azt teszünk vele, amit akarunk, azt mondjunk, kaptunk házasságot, és azt gondoljuk, azt teszünk vele, amit akarunk, kapunk képességeket, és azt gondoljuk, hogy azt teszünk velük, amit akarunk, kaptunk egy földi testet, és azt gondoljuk azt teszünk vele, amit akarunk. Azért, mert valamit kapok használatra Istentől, az nem azt jelenti, hogy az az enyém. És ez teljes mértékben igaz az egyházra is. Az egyház nem azért van, Isten nem azért gyűjtötte egybe a népét, hogy azon földi munkások uralkodjanak. Gondozhatják, élhetnek annak gyümölcsével, de nem uralkodhatnak rajta, nem tehetnek vele azt, amit jónak látnak.

Isten követeli a maga részét a gyümölcsből. Erről beszél Jézus, amikor kérdezik őt az adófizetés felől, és azt mondja a farizeusoknak: adjátok meg a császárnak azt, ami a császáré,

Istennek, ami Istené. Tehát Istennek is meg kell adni azt, amit ő illet meg a mi életünkből. Az egész termés nem a munkásoké! Mi emberek szeretjük azt hinni, hogy minden miénk, a munkánk termése, az életünk termése, az egyház termése, az mind-mind a miénk, de ez nem igaz. Isten elküldi az ő szolgáit és kéri a maga részét a termésből. És ő a tulajdonlás jogán kéri a termés ráeső részét. Megadjuk ezt neki? Vagy azt mondjuk, nahát azért az mégse, én dolgoztam meg érte.

Tudjátok Testvérek, a szőlőmunkásokkal sem az volt a gond, hogy nem végezték rendesen, odaadón a szőlő gondozását, ápolását, hanem az, hogy nem akarták megadni a szőlő urának azt, ami neki jár. Amikor azt mondod Testvér, hogy Jézus a te életednek az ura, akkor ez abba is meg kell mutatkoznia, hogy életed gyümölcsseinek azt a részét, amelyek őtet illetik meg, átadod neki. Az ő tulajdona vagyunk, benne élünk, és vagyunk. Azzal, hogy azt mondom Jézus az életemnek ura, azzal elismerem az ő tulajdonlási jogát fölöttem. Na erre szokták azt mondani, azért azt mégsem. Ha nem akarom önmagam felett elismerni az ő tulajdonlását, akkor legalább nem mondja, hogy Ő az életem uram. Bár attól még, hogy nem ismerem el, hogy az ő tulajdona vagyok, attól még az ő tulajdona vagyok, mert ő teremtett engem. Ahogy mondtam, a teremtés jogán vagyok az ő tulajdona, mert ő teremtett engem.

A papok úgy gondolták, hogy Istent semmi sem illeti meg a Izrael szép szőlőskertjéből. Izraelt lelki vezetői úgy gondolták, hogy övék a nép. Meg is fogalmazzák az evangéliumban azt, hogy attól félnek, Jézus elveszi tőlük a népet. Pedig Jézus nem veheti el tőlük a népet, mert nem is volt az övék a nép. Ők csak gondozói voltak, nem pedig tulajdonosai. Jézus azonban tulajdonosa a népnek, az egyháznak. Azt mondják a gonosz szőlőművesek, hogy gyertek öljük meg az örököszt, és miénk lesz az öröklés. Pedig az örökös elpusztításával még nem szerzik meg az öröklés jogát, attól hogy megölik a gazdaember fiát, attól még nem lesznek tulajdonosokká, attól még csak munkások, bérmunkások maradnak. Emberi módon gondolkodnak, azt hiszik, hogy Isten tulajdonát csak úgy el lehet foglal. Itt tűnik ki, hogy nem azért gondozták ők az egyházat szorgalmasan, odaadón, mert Istennek akartak gyümölcsöt teremni, hanem azért, mert maguknak akartak minden gyümölcsöt. Azzal, hogy megölték az örököszt, Jézust, azzal csak azt érték el, hogy a szőlőskert kiterjedt, most már nem csak Izrael fiai a szőlőskert, hanem a pogányok is. Jó, ha mi magunk is látjuk azt, hogy a szőlő nem a miénk, a gyülekezet, az egyház, az nem a lelkészek, papok tulajdona, hanem Isten tulajdona, és úgy kell azt gondozni, hogy termést hozzon. Mert lehet, hogy megkapjuk készen a szőlőt, de a gondozása, a gyümölcstermése, hogy mennyi gyümölcsöt terem az rajtunk is múlik. Ha nincs gondozva egy kert, a benne lévő kultúrnövények egyre kevesebbet fognak teremni. Igaz a példázatban megtermi a kert a maga gyümölcsét, de ha aktualizálni akarjuk, akkor azon is el kell gondolkodni, hogy az egyház lelki vezetőinek munkája mennyire segítik elő a kert gyümölcstermő képességét? Merthogy az sem járja, hogy az ember azt mondja Istennek, Uram nem tudom a te részedet odaadni a gyümölcsből, mert nem teremtett a kert. A lelkészek, papok presbiterek feladata az, hogy a helyi szőlőskert minél több gyümölcsöt teremjen, Isten dicsőségére.

De mit fog tenni a szőlő ura a gonosz szőlőművesekkel? Elveszíti a szőlőmunkásokat. És másoknak adja a szőlőt. Isten senkihez sincs hozzákötve, senkinek nincs lekötelezve. Ő nem lekötelezettje a papoknak, farizeusoknak, írástudóknak. Nekünk sem lekötelezettünk az Isten. Sőt inkább fordítva áll a dolog, nekünk kellene önmagunkat lekötelezve érezni, hiszen egy olyan életet élhetünk, amiben szinte mindent készen kapunk. Csak a készséggel kell törődni, és a készit kell gondozni. Milyen nagy dolog ez. A Krisztus hívő tényleg paradicsomi állapotban élhet, úgy mint Ádám és Éva, mert hogy ők is mindent készen kaptak. A hívő ember is mindent készen kap, csak észre kellene venni. Egy szép szőlőskertben élünk, egy szép szőlőskert a családjunk, országunk gyülekezetünk, a Földünk. Csal észre kellene venni, és hálaadással örvendezni mindannak, amit Isten biztosított a számunkra. A zsoltáros szavaival fejezem be, aki buzdít bennünket annak felismerésére, hogy Isten a készbe tett bele bennünket, a készit adja nekünk: „Házadban feleséged, mint a szőlővessző, szép gyümölcsöt hoz néked, ha eljő az idő, meglátod gyermekidet te asztalod körül, rendel mint olajvesszők, kikben szíved örül. Ez igen szép ajándék, mit az Isten enged, az őbenne hívőknek, akiket ő szeret. És végre te meglátod fiadnak fiait, a Sionnak csudálad, nagy szép ékességit.” 128. zsoltár 2,3 vers.

Szeretett Testvérek!

Az ige felmutatja számunkra Jézus iránti érzelmek kettősségét. Azért mondom a kettősséget, mert Jézust általában vagy gyűlölik, vagy szeretik. Általában ez a kettősség jellemzi az embereknek a Jézushoz való viszonyulását. Amit iránta éreznek azok az érzések szinte mindig szélsőségesek. Az egyik szélsőséges az a gyűlölet, amit iránta éreznek a főpapok, és az írástudók, el akarják pusztítani, meg akarják ölni, félre akarják állítani, a másik szélsőséges az a szeretet, amit az az asszony érzett iránta, semmit nem tagadott volna meg a Jézustól. Akik Jézust gyűlölik, azok nagyon gyűlölik őt, és akik szeretik, azok pedig nagyon szeretik. De az Ige elsőnek a főpapok szándékáról beszélnek, és csak azután következik az asszony története. A sorrend fontos, merthogy a gyűlölet mögül mindig kifénylik a szeretet. Így működik ez ma is testvérek! Ha tetszik, ha nem a gyűlölet sötétjét a szeretet fénye mindig legyőzi. Ezért tanította Jézus nekünk, hogy szeressük ellenségeinket és imádkozzunk azokért, akik üldöznek bennünket, a gyűlölet sötétjén keresztül kell hatolnia a szeretet ragyogásának. Ha a szeretet nem mutatkozik meg, akkor az azt jelenti, hogy hagyjuk a gyűlöletet uralkodni. De a történet sorrendisége azt mutatja, arra indít bennünket, hogy a gyűlöletre mindig a szeretet legyen a válasz, és hogy ne hagyjuk, hogy az utolsó szó az a gyűlöleté legyen, hanem hogy a szereteté.

Had beszéljek a gyűlölet és a szeretet, e két érzés jellemzőiről. Azt olvassuk az igében, hogy az írástudók, főpapok tanakodnak azon, hogy fogják el Jézust, és azt mondják, hogy ne az ünnepen, mert a nép még felzúdul. Ebből látszik, hogy a gyűlölet az gyáva. Ne az ünnepen, mert a gyűlölködő fél a néptől, fél attól, hogy szándéka napvilágra kerül, fél attól, hogy nem ér cél. Ezzel szemben a szeretet mindig bátor. Milyen bátorsággal megy be az az asszony abba helyiségbe, ahol csak férfiak vannak. Akkoriban csak úgy nem vehetett részt egy nő férfi társaságban, férfiak étkezésén. De ez az asszony mégis erőt vesz magán, keresztül lép az akkori társadalmi normákon, felülemelkedik lehetséges megvetéseken és megbotránkozásokon, mert ő a szeretetét akarja a Mesternek megmutatni. Ő annyira szereti Jézust, hogy még a közösség megvetését is kockáztatja. A szeretet megcselekvését nem akadályozhatja meg társadalmi norma, nem akadályozza meg a megfélemlítés, az el nem fogadás. Maga Jézus bizonyítja a keresztfán, hogy a szeretet megcselekvéséhez hatalmas bátorság kell. Gondoljunk csak arra, hogyan kéri nagycsütörtök éjszakáján a mennyei Atya segítségét ahhoz, hogy a megváltást a kereszthalállal be tudja végezni. A gyűlölet gyáva, a szeretet bátor. Igazán nagy bátorság kell ahhoz, hogy a szeretet megmutassuk.

A főpapok és az írástudók tanakodnak, hogy veszítsék el Jézust. Itt a tanakodni szóra érdemes egy kicsit figyelni. Mert ez azt jelenti, hogy megtervezik, kiszámítják, megbeszélik, keresik a megfelelő alkalmat, arra, hogy a rosszat, a gyilkosságot, vádolást, az elfogást végrehajtsák. Szinte beleborzongunk abba, ahogyan ezek az emberek a rossz elkövetését, a gyűlölet által motivált tettek elkövetését tervezik, mérnöki pontossággal számítják ki. Ez a tervszerűség, és számítás mindig a gyűlöletet jellemzője. Amikor azon gondolkodol, hogy a kapott sérelmet hogyan fizess vissza, akkor te sem teszel mást, mint hogy tervezed a gyűlölet cselekedeteit. Azt gondolom, hogy ezekre a tervezetésekre lehet a legkönnyebb példákat találni a mindennapi életből. Tervezgetem magam, hogyan és mit fogok visszaszólni, tervezgetem magamban, hogyan okozok a másoknak bosszúságot, és még lehetne sorolni. Tudjátok Testvérek, a bennünk lévő gyűlölet ellen úgy lehet a leghatékonyabban harcolni, ha nem tervezgetjük a „visszafizetést”. A szeretetre viszont a spontán cselekvés jellemző. A szeretetet nem kell megtervezni, a szeretet csak teszi, azt amire úgy gondolja, hogy szükség van. A szeretet meglátja a szükségét, és annak megszüntetésén fáradozik. A szeretet cselekvése akkor jó, ha az belülről jön, ha már tervezni kell a szeretet megcselekvését, az már régen rossz.

De az Igében nem csak a főpapokat és az írástudókat látjuk ellenségeskedni, hanem magukat a tanítványokat is. Bizony így van. A tanítványok az asszonnyal szemben lépnek fel rosszállóan. De az ő ellenségeskedésüket is átragyogja az asszony Jézus szeretése. Azért bántják az asszonyt, mert úgy gondolják, hogy amit az asszony tett az féktelen pazarlás. Ott van ez a drága nárdus kenet, ami azért drága, mert a nárdus nevezetű növényt csak magas hegyekben, Indiában lehet megtalálni, és ezt a drága dolgot nem kellett volna Jézusra pazarolni. Úgy gondolják, hogy az ő egyszerű életstílusukhoz nem illik az efféle

luxus. Ez a kenet akkoriban olyan volt, mint ma egy drága parfüm. Az emberek illatosításra használták, önmagukat illatosították vele. Miért lenne szüksége Jézusnak erre a különlegesen finom illatra, holott ő mindig az egyszerűséget hirdette, és követte. A tanítványok szegények iránti jó indulat gyűlöletet szül. A tanítványok a szegényeknek akarnak kedvezni, ezért ítélik el a Jézust megkenő asszonyt, és minősítik a megkenetést a drága olaj pazarlásának. Nem látják át az asszony tettének jelentőségét, de nem így Jézus. Temetésemre kent fel engemet. Mintegy előre. Egyszeri cselekedet volt ez és elengedhetetlen. Az asszony cselekedetét a Szentlélek motiválja, és azt mutatja, hogy onnan a sírboltból, Jézus üres sírjából, valami jó illat, finom illat száll, és ez az illat az üdvösség illata. Jézus sírja az élet és az üdvösség jó illatát leheli a világra. A feltámadásról van itt szó, hogy az üres sír a feltámadás belső bizonyossága. A sírok ha nem lennének lezárva kellemetlen szagokat árasztanának, de nem így Jézus sírja. Jézus sírja az élet illatát árasztja magából, nem a halál illatát – ezt mutatja az asszony cselekedete.

A tanítványok félreértelmezik az asszony tettét, ezért tekintenek rá rosszállóan. De Jézus mint jó tanítómester rámutat arra, hogy az ő rosszállásuk nem helyénvaló. Mert az igaz, hogy a szegényeken való segítség a krisztusi közösség sajátja, de a szegények mindig velük lesznek, Jézus viszont nem. A tanítványok ott vétettek, hogy a gondolkodásukban nem a szentírást követték. Nem Jézus tanítását követték. Bizony, sokszor mi magunk is azt gondoljuk, hogy vélekedésünk helyénvaló, mert hogy mi a jó akarjuk, de aztán mégis a gyűlölet érzése fog kialakulni végezetre. Szeretett Testvérek a tanítványok megmutatkozó magatartása is arra int bennünket, hogy a belső ellenséges érzéseknek ne adjuk teret, ha valami felbosszant, akkor sem szabad az ellenségeskedés érzését magunkévá tenni. Ezért mondja az Ige, hogy nem menjen le a nap a ti haragotokkal, azaz ne legyen vége a napnak úgy, hogy az ellenségesség érzése ott van a mi szívünkben. Én magam is tudom, hogy az emberrel nap mint nap történnek olyan dolgok, amely az ellenségeskedésre okot adhat, de mégis uralkodni kell ezeken az érzéseken. Ha nem tesszük beleesünk a tanítványok bűnébe.

Jézus védelmébe veszi az asszonyt. Azt mondja Jézus, hogy ami az asszonytól telt, azt az asszony megtette. Szeretett Testvérek, Jézus ezzel azt üzeni a tanítványoknak és nekünk is, hogy nekünk nem kell többet tenni annál, mint ami tőlünk telik. Az ember sokszor gondolja azt manapság, hogy kevés vagyok, többet kellene ahhoz tenni, hogy eredményt tudjak/tudjunk elérni, valami erőnk felettire lenne szükség, aztán kiderül, hogy csak annyit vár tőlünk a Mindenható, amire képesek vagyunk. Ha képességeink, energiáink felet akarunk teljesíteni, akkor az soha nem fog sikerülni, akkor csak frusztráltak leszünk, és lehangoltak. Milyen jó tudni, hogy Isten nem azt várja tőlünk, hogy erőnkön felül teljesítsünk, hanem azt, hogy képességeink szerint. Ez az asszony „csak” ennyit tudott tenni, de tőle nem is vártak többet. Tudjátok Testvérek, nem szabad azt gondolni, hogy Isten valami nagyot vár tőlünk. Isten nagyon jól tudja, hogy mire vannak képességeink, lehetőségeink, és csak azt kéri tőlünk, hogy annyit tegyünk meg, amennyi tőlünk telik. De annyit mindenféleképpen tegyünk meg.

Tudjátok Testvérek, Isten sokkal jobban ismeri a mi képességeinket, mint mi magunk, és ha elhív bennünket magának, hogy neki szolgáljunk, akkor higgyük el, hogy azt a szolgálatot, amire elhívott el tudjuk végezni.

Befejezésül emlékeztetni szeretnék benneteket, hogy a szeretet mindig legyőzi a gyűlöletet, és engedjük, hogy a mi életünkben ne a gyűlöleté legyen az utolsó szó, hanem a szereteté. Ebben segítsen bennünket a mindenség Ura.

Szeretett Testvérek!

Ha valaki rendszeresen olvassa a Bibliaolvasó kalauz szerint kijelölt napi igéket, az tudja, hogy ezzel a mi igével igen csak benne vagyunk Jézus szenvedéstörténetében, a passióban. A szenvedéstörténet arról szól, hogy retteg Jézus nagycsütörtökön este a Gecsemáné kertjében, hogyan fogják el, ítélik el, feszítik keresztre és támad fel. Hogyan és miképpen lehetne Jézus Pilátus előtti vádoltatásában megtalálni a kőszegi református templom 17 éves fennállásáért a hálaadást? Had mondjam, hogy meg lehet benne találni!

De elsőnek is az a nagy kérdés, hogy miért adunk ma hálát? Amikor erre a templomra nézünk, miért vagyunk hálásak? A pontos tervezésért, a szép belső, külső kivitelezésért, az építészeti remekműért, a zöldellő templomkertéért? Mi alapozza meg a hála érzését a szívünkben? Tudjátok Testvérek azért teszem fel ezeket a kérdéseket, hogy érzékeltessem, hogy a mi hálaadásunk gyakran célt téveszthet. Hálát adhatunk magáért a temploméért, az épületért, de látunk kell, hogy ez az épület sem egyéb, mint eszköz. Mondhatni nem több, mint az infrastruktúra része. Ha a temploméért adunk hálát, akkor lássuk meg, hogy nem egyébért adunk hálát, mint egy eszközért, amely eszköznek célja, hogy Isten üdvösséghezó akarátának hirdetésére méltó hely legyen. Mint eszköz, fontos és hálaadásra indít, de maga a templom nem lehet cél. Az eszköz nem lehet cél. Azért mondom ezt, mert sokan egy épületet tartanak hitük támaszának. Ahonnan én jöttem ott egy több mint 200 éves templomba járnak az emberek. Elmondják, hogy idejárt a nagyapám, meg dédapám, meg még annak az apja is. A reformátuság történelmi folytonosságát látják benne. Ez az, ami megtestesíti, megfoghatóvá, tárgyiasulttá teszi a reformátuságunkat, keresztyén hitünket. És ez nem jó. A templom eszköz arra, hogy legyen egy hely, ahol megszólal az Isten igéje.

Testvérek hálát adunk az épületért, mert ez az épület túlmutat magán, Jézus Krisztus áldozatára mutat. Ha így adunk hálát, akkor a mi hálánk helyes és helyénvaló. És itt jön be a mai történet. Jézus Pilátus előtt áll, aki kérdésével azt próbálja kikutatni, kifürkészni, hogy ez a Jézus, vajon tényleg olyan veszélyes a Római Birodalomra, ahogyan a főpapok állítják. Ezért kérdezi, hogy te vagy-e a zsidók királya? Mert ha király, akkor lázadást szít, a császári adó megfizetése ellen hangolja a népet. , amelyben vallatója előtt némán áll az Isten fia. Az Isten fia a halandó, és bűnös ember ítélőszéke előtt áll. A tiszta, a makulátlan, a bűnt nem ismerő Isten áll, a bűnös, tisztátalan ember ítélőszéke előtt. Nem tudom érezzük a helyzet abszurditását. A bűnös ítélkezik a büntelet felett, az ember ítélkezik Isten felett. És Jézus mindezt hagyja. Azért teszi mindezt, hogy nekünk embereknek, kik Istenhez megtértünk, nekünk ne kelljen Isten rettenetes ítélőszéke előtt megállni. Ő azért lett vádlott a földön, hogy mi emberek, ne legyünk vádlottak az égben. Ezért kellene igazán hálát adni nekünk, és templom is azért van, hogy ez az üzenet hirdettessen. Ezért mondom, hogy a templom csak eszköz arra, hogy ezt a jó hírt legyen hol hirdetni. Jézus helyettünk vádoltatott, mert ez volt szükséges ahhoz, hogy az ő közbenjárásában bízva Isten elé járulhassunk. Tudjátok Testvérek, ha ez az üzenet, hogy Jézus azért vádoltatott, hogy én nem legyek vádolva Isten előtt, ha ez a jó hír nem hangzik ebben az épületben, akkor ez az épület nem sokat ér. Ne az épület a lényeg, hanem az, ami abban történik. A bűn alól való szabadulás meghirdetésének különleges helye. Ha nincs benne hitbeli buzdítás, vigasztalás, szeretet, akkor ez az épület nem sokat ér. Az ószövetségi izraeliták a templomba bíztak, az élettelen kövekben. Azt gondolták, hogy majd a templom megvédi őket a külső támadásoktól, meg a belső támadásoktól, aztán Isten elvette tőlük a templomot. Azt gondolták azért segíti meg őket az Isten, mert náluk van a templom, pedig ez nem igaz. Isten azért segíti meg bárkit is, mert hisznek benne. Náluk maga az eszköz volt a cél. Több ilyen történettel is lehet találkozni a Szentírásban. Egyszer a pusztában a nép zúgolódott Isten ellen és Isten büntetesképpen kígyókat küldött rájuk, nem akarta megölni őket. Ha csináltatott Mózeszel egy rézkígyót, hogy aki arra feltekint meggyógyul. Így is történt, de már a végén a rézkígyó sokkal fontosabb volt, mint maga Isten. Az eszköz lassan céllá vált. Tudjátok Testvérek, Jézusnak még templomra sem volt szüksége ahhoz, hogy az elé hurcolt bűnös asszonynak azt mondja, senki sem vádol téged, én sem vádolkak téged.

Aztán a Biblia történetben azt is olvassuk, hogy Jézust megkötözve viszik Pilátushoz. Pilátus mint afféle földi bíró az igazságot keresi: „Te vagy-e a zsidók király?” A templomban az igazság kimondásával találkozhat az ember. Igazságkeresés végett viszik Jézust is Pilátushoz, és a templomba is igazságkeresés véget megyünk. Aki az Isten igazságaira kíváncsi az eljön ebbe a házba. Már azzal, hogy veszi a fáradságot, felöltözik, elindul, azzal azt mutatja, hogy neki számít, őt érdeklik Isten igazságai. Pilátus is érdekelt az igazság, de ő nem volt hajlandó azért az igazságért egy tapodtat sem menni. Ha mi a hirdetett igében élénk társuló valóságra vagyunk kíváncsiak, akkor el kell ide jönni erre a helyre. Amikor vasárnaponként elindulunk ebbe a házba, akkor már mi is teszünk valamit, azért hogy hallhassunk Isten szájából származó igéket. A mindennapi igazságkeresésünkben fontos szerepet tölt be a templom, mint a hirdetett ige színhelye. De nem az épület miatt szólal meg Isten a hirdetett igében.

Aztán Pilátus megkapja a maga igazságát. Felismeri, hogy Jézus nem veszélyes a Római Birodalomra, és neki ennyi elég is. Jézus a feltett kérdésre csak annyit válaszol, hogy te mondd. És ezzel a válasszal eloszlatja azt a vádat, hogy ő földi király lenne, és ennyi elég is a rómainak. Pilátus felismeri, hogy a római császár uralkodását ez a Jézus nem fenyegeti. De a „te mondd” válaszban ott van, hogy ő mégis király, nem földi, hanem mennyi. Ezzel a válasszal felvállalja, kinyilvánítja Jézust azt, hogy ő Messiás. Sokan olyan, mint Pilátus, elég nekik az, hogy ő nem földi király, de már a tovább nem érdeklődnek, ne kíváncsiak arra, hogy akkor mégis milyen király ez a Jézus? Aki eljön ebbe a házba, ahol a hirdetett ige szól, azok arra is kíváncsiak, hogy Jézusnak miféle királysága van, hogyan is uralkodik ő?

A másik dolog, ami nagyon megdöbbenett Pilátus az Jézus hallgatása volt. Jézus ott Pilátus előtt hallgatott, csak azért, hogy most mi ne hallgassunk. Jézus tudta azt, hogy ki méltó a kinyilatkoztatásra és ki nem. Pilátus nem volt rá méltó, neki csak a hallgatás jutott. Isten fia nem szólt hozzá, nem kapott egyértelmű kijelentéseket. Isten fia ott, földi bírója előtt hallgatott, hogy most itt pedig megszólaljon a hirdetett ige által, hogy ma oly sokakhoz tudjunk szólni, és hogy tudjon szólni ebben a templomban is. Az ő hallgatása által terjedt szét az Ige az utána következő időszakban. De azért is hallgatott akkor ott Jézus, hogy mi itt ebben a mai valóságban viszont ne hallgassunk, hanem mondhassuk azt: Abbá Atyám, néked minden lehetséges. Jézus némán tűrte a megaláztatást, csak azért, hogy mi e jelen valóságban segítségül hívhassunk az ő Mennyei Atyját. Az ő hallgatása nyitott kaput nekünk a Mennyei Atyához való segítségkérésre. Az ő hallgatása buzdít bennünket arra, hogy mi viszont ne hallgassunk, ha Isten segítségére van szükségünk. Lehet a Mennyei Atyához kiáltani, segítségül hívni az ő nevét.

Szeretett Testvérek! A mai nap kifejezetten a hálaadás napja, hogy Isten megadta nekünk azt a helyet, ahol egybe gyülekezhetünk. Isten fia ott Pilátus előtt egymaga volt, a tanítványok ekkor már szerteszéledtek, szétszórattak, csak azért, hogy most a mai időkben pedig összegyűjtessenek. Ezért épült ez a templom is, hogy Isten szétszóródott népének legyen hova egybegyűlni. Adjuk hálát az eszközért, hogy a templom, mint épület, külső kerete a mi református keresztyénségünknek, hogy mint épület kiemelt helye lehet a mi gyülekezetünknek, ahol alkalomról, alkalomra találkozhatunk, egybegyűlhetünk, közösen imádkozhatunk mindenható Istenünket. Ámen

Szeretett Testvérek!

„Előtted ettünk és ittunk és utcáinkon tanítottál” (Lk. 13,26) – mondják azok, akik kívül rekednek, a nagy lakomáról. Hiába mondják, hogy Uram, Uram, ha nem cselekszik a mennyei Atya akaratát. Ezt a helyzetet megelőzendő szól a kürt Hóseás prófécijában. A kürt a prófétai igehirdetés, előre szól, figyelmeztet a veszedelemre, hogy az Úr házára ellenség támad, és elvész az egész ország. A kürtzengés figyelmeztetés valamire, ami még nem következett be, de hamarosan be fog következni. Minden egyes igehirdetés, prófécia, amely az ország pusztulásáról, a nép elvettetéséről szól egyfajta kürtzengés. Vagy meghallják/ meghalljuk, vagy sem. Kürt a figyelemfelhívás eszköze.

És aztán a próféta előre vetít, hogy mi történik akkor, amikor nem hallják meg. Hiába hívják segítségül az Urat, nem fog rajtuk segíteni. Azt mondják Istenről, hogy ismerik őt, de nem hallgatnak rá. Valakit ismerni, és valakire hallgatni az két különböző dolog. Mi magunk döntjük el, hogy hallgatunk-e Istenre. Ezért szól a kürt, hogy figyelmünket önmagunkra irányítsa, vajon mennyire figyelünk Istenre, a mi Istenre figyelésünk mennyire valós. Hóseás által mondott prófécia éppen arra világít rá, hogy lehet mondani: Én Istenem, de ez még nem jelent valós Istenre figyelést. Hiszen a mindennapi szinten mégsem veszik figyelembe a Mindenhatót. Fejedelmet, királyt választanak, mondja az Isten, de nem tőlem származót, nem az én tetszésem szerint, olyat, akit nem ismerek. A mindennapi élet területéről már száműzték Istent, mert nem fontos adott helyzetben mit mond Isten, már nem fontos az ő prófétájának jelenléte, hogy mit üzen általa az Isten. Tehát hiszünk Istenben, de ez már csak protokolláris. Istennek éppen az a problémája, ha a vele való kapcsolatot, afféle protokolláris szinten tartják meg. Ezt hiszük, mert ezt illik hinni, így illik hinni, de a protokoll csak a kötelezőnek a megtétele, nem élő kapcsolat, hanem egy felszínes kapcsolat. Az izraeliták is elmentek a templomba, bemutatták a rengeteg áldozatot, de már a mindennapi életet nem Istennel élték. A kötelezőt megtették, és ez alapján bizonygatták, hogy ők ismerik Istent. Mit ér az, ha bizonygatja az ember folyamatosan azt, hogy ismeri Istent, ha közben olyan lépéseket tesz, amit Isten nem ismer. Az Istennel való kapcsolatot nem lehet csak a szavak szintjén megtartani, ehhez csak a szavak kevesek. Tettekre van szükség, mert tettek többet mutatnak, mint a szavak. A tetteik azonban azt mutatják, hogy elvették a jót. Nem kell nekik a jó. A „jó” itt Isten akaratának a tömör összefoglalása, mert minden, amit az emberrel kapcsolatban akar Isten az magát az embert szolgálja. Aki az Isten akaratát veti el, az azt veti el, ami saját maga számára a legjobb, és leghasznosabb. Isten nem azért mondja, hogy ne tedd ezt, vagy ne tedd azt, mert ő uralkodni akar mindenféleképpen az emberen, és ő akar lenni az, akinek a szava érvényesül mindenhol, hanem azért mondja, mert az embernek ez szolgálja a boldogulását. Ahogy a HK. első kérdés feleletében is olvassuk, sőt minden az én üdvösségemre kell, hogy szolgáljon. Tudjuk-e ezt hinni? Amikor konfirmáltunk ezt csak megtanultuk, vagy hisszük is? Amikor elvetjük a jót, akkor bizonyosan nem hisszük azt, nem reménykedünk abban, amit a HK 1. kérdés-felelete mond, hogy minden az én üdvösségemre kell, hogy szolgáljon. Pedig az Isten akaratát ez, hogy minden körülmények között a mi üdvösségünket szolgálja. Na ez volt az, amit elvetettek az izraeliták, és ez fenyeget bennünket is, hogy esetleg elvetjük mi is magunktól azt a bizonyos jót. Ez a mai alkalom is egy kürtzengés, hogy ne vessük el magunktól ezt.

Az ige azt mondja, hogy az ellenség mint a sas úgy jön az Úr házára, mert megszegték szövetségét. Szeretett Testvérek, sokan még azt sem tudják, hogy miből áll ez a szövetség. Az Istennek velünk kötött szövetsége adományok és feladatok együttese. Hangsúlyozom, hogy adományok és feladatok, a kettő együtt. Aztán vannak, olyanok akik ebből csak az adományokat akarják magunk megtartani, de a feladatokat nem. Aztán vannak olyanok is, akiknek még az adomány sem kell, de azért váltig állítják, hogy ők Isten szövetségébe beletartoznak. Ez a hőségi alapprobléma, és ez a probléma alapvetően ma is.

Izraellel sem az volt a baj, hogy a népek között élt, hanem ahogyan élt. Ugyanis Izrael választott edénye volt az Úrnak. Edény volt ő, amiben az Isten szeretete, kegyelme, szabadítása volt benne, ezt hordozta Izrael, erre választotta ki Isten, és ezért küldte el a népek közé. De elnyűtt edénnyé vált, nincs benne semmi gyönyörűség. Az ami a gyönyörűség volt benne, az Isten szeretete, az Isten kegyelme, az Isten szabadítása, az Istenbe vetett hit, ezek mind kivesztek belőle. Elvesztette kiválasztása célját, és immár olyan lett mint a pusztába bolyongó vadszamár. Elhagyta Isten és Isten is elhagyta őt. Az Istennel való kapcsolatát megrontotta azzal, hogy csak felszínesen engedelmeskedett neki, igaz életében jelen volt az Úr, de ő azt nem akarta észrevenni. Isten megunt arra várni, hogy választott népe észrevegye őt. Olyanná lett Izrael, mint a vadszamár, aki egyedül bolyong, azért bolyong a pusztában, mert társat keres magának. A vadszamár a zabolátlanságnak, féktelenségnek a megtestesítője. A nemi vágyaktól üzöttet jelképezi a vadszamár, és Izrael is hasonlatos ehhez a vadszamárhoz, mert az igaz házastársát az Urat elhagyta, és a hűtlenség hajtotta, ezért bolyong újabb és újabb szeretőt keresve, így jut el Asszíriához, a vele való kapcsolatot megvásárolja. Ne legyen egyedül. Ilyen vadszamár az Úrtól elpártolt ember is, egyedül érzi magát, keresi a kapcsolatokat, keresi a társaságot. Az ő magányosságának önmaga az okozója, nem elég neki az Úr, valami többre vágyik. Ez olyan mint egy házasság, ahol az egyik fél nem elégszik meg a törvényes házastársával, hanem másik szeretőket is keres. Istenpótlékot keres az ilyen vadszamár típus, és megtalálni véli bálványokban, oltárookban, népek, királyok kegyét keresve.

Izraelben összeszedték, befogták ezek a vadszamarakat. Kezessekké nevelték őket, hogy lehessen őket használni, és aztán teherhordásra használták. Izraellel is ez fog történni a hóseási prófécia szerint. Összefogja őket az Úr és Asszíria terhére fogják hordoztatni velük.

„Egyiptomba fognak ők visszatérni” Az embernek rögtön az Egyiptomból való kivonulás jut az eszébe. Mert az Egyiptomból való kivonulás a szolgaságból való kiszabadítást jelentette. A szolgaságból jöttek szabadságba, és most pedig Hóseás által adott kijelentésben pedig egy ezzel ellentétes irányú utat tesznek meg, a szabadságból mennek a szolgaságba, a nyomorúságba. Maguk tették meg az első lépést, és az Isten pedig a további lépések megtéteti velük. Az elfordulás az elfeledkezés volt az első lépés, minden más csak ezután jön. Nem bízhatnak a palotáikban és a váraikban, és városaikban, mert mindazok megégettnek, ellenség perzseli fel azt. A vége pedig az, hogy a szabadságból mennek Egyiptomba a szolgaságba.

Szeretett Testvérek! A hóseási gondolatokon keresztül látni kell, hogy Isten türelmes, de nem a végtelenségig, nekünk a bűnbánat ad lehetőséget arra, hogy visszatérjünk hozzá, a bűnbánatban felismerhetjük, észrevehetjük azt, hogy ő jelen van életünkben, életünk tevékeny és fontos része akar lenni. Ezért aztán szüntelen vigyáznunk kell, hogy ne a testben fejezzük be azt, amit a Lélek elkezdett bennünk (Gal. 3,3).

Szeretett Testvérek!

Már a második vasárnap istentisztelet témája a hálaadás. A múlt héten a templomért adtunk hálát, ma pedig azért, mert kenyér, étel kerülhet az asztalra. Mind a kettő egyértelműnek tűnik, és ebben az egyértelműségben van az a veszély, hogy elfelejtünk értük hálát adni Istennek. Az evangélium hirdetése által ismerjük fel azt, hogy a kenyeret is Istentől kaptuk. Az új kenyér Isten gondviselését mutatja, de ezt a gondviselést csak az evangélium hirdetése által ismerhetjük fel. Csak akkor tudunk hálát adni annak, aki segít bennünket, ha azt a valakit ismerjük, ha pedig nem ismerjük, hiába szeretnénk neki köszönetet mondani, nem tudunk. Ezért is fontos, ebben a mai igeszakaszban a tanítványok elküldése, hogy hirdessék az evangéliumot.

De ne szaladjunk annyira előre. Amikor Jézus megjelenik a 11-nek, akkor az első szava hozzájuk, a szidalom, a kárhoztatás. Azért, mert Jézus már többeket is küldött hozzájuk, hogy adják hírül az ő feltámadását, de mégsem hittek a hozzájuk küldött embereknek. Vajon mi hiszünk-e a hozzánk küldött embereknek, aki az evangéliumot hozzák. Ha nem hiszünk ezeknek az embereknek, akkor mi is olyanok vagyunk, mint a tanítványok, akiknek hírül adják a Jézus feltámadását, de nem hisznek neki. A kenyérért való hálaadással úgy állhatunk, mint a tanítványok a Jézus feltámadásával. Mondják, hogy a kenyeret Istennek köszönhetjük, aztán vagy elhisszük vagy nem. Hiszen nem Isten vetette el a gabonát, nem Isten ült a kombeinban, nem ő örölt, nem ő sütött. De Isten adott olyan időjárást, amely által lehetséges volt a mag kikelése, szárba-szökkenése, Isten adott az embereknek erőt, ahhoz hogy a kenyér előállításához való munkát elvégezzék. Persze mindezt hinni kell. Ez is az Istenben vetette hit része. Ha Istenben hiszek, akkor fogok abban is hinni, hogy az Ő jóságából van a kenyér az asztalon. Ez olyan, mint amit a bűnbánati istentiszteleten is mondtam, hogy el tudom-e hinni, azt hogy minden az én üdvösségemre kell hogy szolgáljon.

Jézus megjelenik ott a 11-nek, és szemükre veti, sőt mi több kárhoztatja az ő keményszívűségüket, hitetlenségüket, hogy nem hittek abban, hogy ő valóban föltámadt, pedig kereszthalála előtt többször is megjelentette ezt a tanítványoknak. Keményen, elítélőleg beszél, de ezt csak azért teszi, hogy összetörje az ő hitetlenségüket, áttörje a hitetlenségük falát. Ő maga jelenik meg a tanítványok. Eddig azoknak nem hittek, akik találkoztak a feltámadottal, ezért bizonyosságot adja nekik, megjelenik közöttük. Talán éppen lehetett volna azzal védekezniük, hogy el voltak csüggedve, féltek, és a még senki sem jött vissza a halálból. Jézus megjelenése összetöri hitetlenségüket, csak azért mert feladat vár rájuk, az evangélium hirdetése. Jézus megérezhetővé teszi önmagát ma is egy-egy ember számára. Ma is, amikor el akarja venni a hitetlenséget, akkor engedi, hogy érezzünk belőle, érezzünk az ő jelenlétéből valamit, hogy ma ő is itt van, és értünk munkál. Tudjátok ez kell ahhoz, is, hogy meglássuk nem véletlenül van az asztalon a friss kenyér. Milyen jó lenne, ha Jézus összetörné a mi hitetlenségünket is. Amikor Jézus megérezhetővé válik Testvérek az az ő szeretetének a jele, nem hagy minket a hitetlenségbe, olyankor hangzik felénk az, amit Tamásnak is mondott: „Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet és tedd az oldaladra, és ne legyél hitetlen, hanem hívő!” (Jn. 20,27) Megjelenik a kételkedő Tamásnak és azt mondja neki ne legyél hitetlen, hanem hívő. Szépen bizonyítja ez a történet is, hogy még a hívés sem tőlünk van, nem mi tesszük azt, hanem Istentől kapjuk ajándékba. Jézus szemrehányása nem hiábavaló, mert a tanítványok magukba szállnak.

Jézus a tanítványok hitetlenségét összetöri, de csak azért, mert tudja, hogy ezeknek a hitetlen tanítványoknak kell elmenni, és az evangéliumot hirdeti a széles világon. Hitetlen embereket küld el Jézus meghatározott feladattal. Tehát nem azokat, akik mindig minden szabályt betartottak, és Jézus szavának minden egyes betűjét be tudták tartani, hanem azokat, akik elbuktak a hitben. Tehát nem igaz az az idealizált kép, hogy Jézus azokat az embereket küldi el, állítja szolgálatába, akik mindig minden körülmények között meg tudták őrizni a hit ajándékát. A tanítványok is elbuktak a hitben, de Jézus újból talpra állítja őket. Megigazítja őket, meggyógyítja hitüket, mert az ő küldetésük az evangélium elvívése szerte a világba. Tudják Testvérek bárki kérdezhetné, hogy miért fontos az, hogy minden ember hallja az evangéliumot? Mi ennek a lényege? Az, hogy az evangélium döntés elé állít. Vagy hiszel és

megkeresztelkedsz, és eljutsz az üdvösségre, vagy nem hiszel és elítéltetés lesz a részed. Az evangélium hirdetése döntés elé állít, és ez a döntés Testvérem megpecsételi sorsodat. Ez a te döntésed. Hallod az evangéliumot, és az evangéliumban felkínált hitajándék ott van előtt, te döntöd el, hogy elfogadod-e vagy sem. Ha nem fogadod el, akkor részed az örök kárhoz, és senkit sem okolhatsz azért, mert ítélet alá esel. Ez a te döntésed, nem okolhatod az az egyházat, a lelkészeket, Jézust, vagy éppen Istent. Ez a te döntésed. Azért kell vinniük az evangéliumot a tanítványoknak, akik immár apostolok minden emberhez, hogy mindenkinek az életében ott legyen ez a döntési helyzet, létrejöjjön az az élethelyzet, amelyben rá vannak kényszerítve arra, hogy válasszanak e kettő közül. Ezért mondtam az idei nyáron megrendezett ifjúsági tábor végén a csoportomban azt a fiataloknak, hogy bejöttek a csöbe. Mert azzal, hogy az evangéliumot meghallották, azzal előállt az ő életükbe is a döntési helyzet, amelyből nem lehet kihátrálni. És hogy a döntési helyzet minél egyértelműbb, és világosabb legyen az emberek számra, ezért még jelekkel is megerősíti az evangéliumban foglaltakat. Ördögöket üznek, kígyókat vesznek fel, idegen nyelveken beszélnek, halált okozót isznak és nem árt nekik, és betegeket kézrátétellel gyógyítanak. Itt nem kápráztatás a lényeg, hanem az, hogy az emberek kik még soha nem találkoztak az evangéliummal, lássák, érezzék, hogy Istentől van. A jelek nem az apostolokat igazolják, nem az embert, nem szolgálja isteni mivoltát hívatottak bizonyítani, hanem az evangélium Istentől való származottságát. Azért volt ezekre a jelekre szükség, hogy hívést elősegítsék, hiszen akkor még nem volt annyira ismer az evangélium, mint ma. Kelltek a jelek is, de ma már, amikor az evangélium szinte az egész világra elterjedt, a jelek már nem kellene, hiszen ismert Jézus tanítása. Ezért nem értünk egyet azzal, hogy ma némely szektás jellegű közösségek efféle jelek által akarják bizonyítani Istentől való létüket. Hogy akik efféle jelek megtételére képtelenek, azok nem megtértek, azok igazából nem is tértek meg, és ők igazából nem is részesültek a Jézus Krisztusban megjelent isteni kegyelemben. Természetesen ez nem igaz. A jelek megtétele nem követelhető feltétele a hitnek. Nem arról van szó, hogy csak akkor vagy hívő, és megtért, ha valami földöntúli jelet tudsz tenni. Az efféle jelek alkalmazása a mai világban már inkább a Sátán eszköze, hogy némelyeket megtévesszen, és az igaz hit útjáról eltérítsen. Azok, akik elmennek széles világra teljesíteni Jézus parancsát, azokkal együtt munkál az Úr, és ha még nincsenek is egyértelműen embereket ámulatba ejtő jelek, akkor is érezhető Isten ereje az evangélium hirdetésében, mert Isten velük együtt munkál. Milyen hatalmas dolog együtt munkálkodni magával az Úrral.

Ma amikor ott van a szemünk előtt az új kenyér, és az egyértelműen hirdetett evangélium, nagy szerepe van a hitnek. Halljuk az evangéliumot és a kenyérben Isten gondoskodását látjuk, feltevődik a kérdés, hiszed-e hogy minden jó Istentől származik? Az étel mint az ember számára jó, és hasznos dolog, Istentől jön? Vajon hiszed-e ezt? Tudjátok Testvérek, ez döntés, ez nem érzés, ez nem politikai hovatartozás, ez nem bizonyítási eljárás, hanem döntés. Igen én elhiszem, mert így döntöttem. Vagy azt mondom, nem, én nem hiszem el, mert így döntöttem. Te aki itt ülsz, te hogy döntesz?

Szeretett Testvérek! Most, amikor új kenyérért adunk hálát, látjuk, hogy milyen nagy szerepe van a hitnek, és a hit elfogadása melletti egyéni döntésnek. Ha nem hiszünk Istenben, akkor nem hihetjük azt sem, hogy a kenyér Istentől való jó, és ha ezt nem hisszük, nem is tudunk Istennek hálát adni. De ettől függetlenül ma is teljesítés, végrehajtás alatt áll Jézus parancsa: Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtséknek. Így függ össze a kenyérért való hálaadás, és az evangélium hirdetése, mert az evangélium meghallása nélkül még a mi hálaadásunk sem lehet igazi és valóságos. Az evangéliumon alapuló hit termi meg az igazi hálaadást, ti magatok is ekképpen adjatok hálát a ti életetekért.